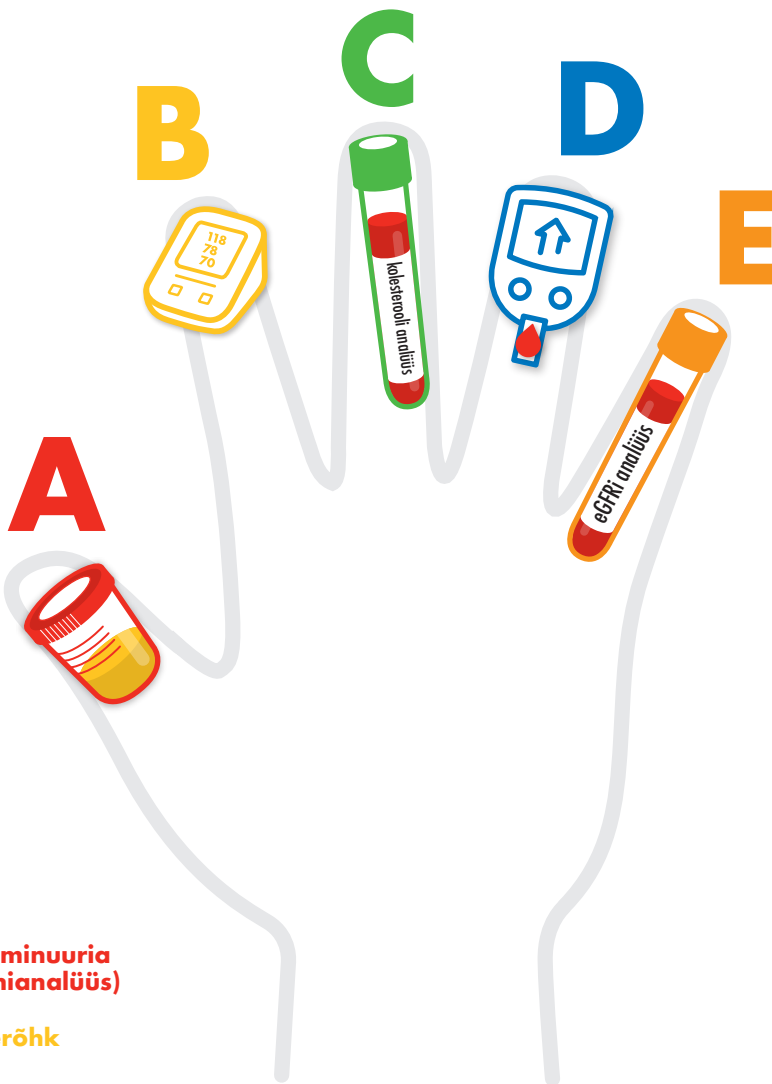

Tea oma **ABCDE**-sid

A Albuminuuria
(uriinianalüüs)

B Vererõhk

C Kolesterool
(vereanalüüs)

D Diabeet
(vereanalüüs)

E Arvutuslik
Glomerulaarfiltratsiooni
kiirus (eGFR) (vereanalüüs)

Tea oma **ABCDE**-sid - nii ennetad südame-veresoonkonna haigusi ja elad kauem ning tervemalt

ABCDE on lühend, mida kasutatakse viie peamise näitaja kirjeldamiseks, mis mõjutavad südame-veresoonkonna -ja neeruhaiguste riski. Neid saab korrigeerida spetsiifilise raviga, et ennetada südame-veresoonkonna haigusi ja kroonilist neeruhaigust ning pikendada tervena elatud aastaid:

Albuminuuria (Uriinianalüüs)

Albumiini esinemine uriinis viitab neerukahjustusele ja põhjustab neerudes vananemisvastase valguga Klotho vähenemist. Albuminuuria võimaldab neeruhaigust varakult avastada ja ravida enne, kui neerufunktsioon on oluliselt vähenenud. Seda ravitakse albuminuuriat vähendavate ravimitega.

Vererõhk

Kõrge vererõhk on nii kroonilise neeruhaiguse põhjus kui ka tagajärg. Kõrgenenud vererõhk soodustab neeru- ja südame-veresoonkonna haiguste süvenemist. Raviks kasutatakse vererõhku alandavaid ravimeid.

Kolesterool (Vereanalüüs)

Kõrge kolesterool veres kiirendab veresoonte lupjumist ja suurendab südamehaiguste riski. Raviks kasutatakse lipiide alandavaid ravimeid.

Diabeet (Vereanalüüs)

Kõrge veresuhkru tase aitab varakult avastada eeldiabeeti ja diabeeti. Need haigused kahjustavad neere ja südant. Raviks kasutatakse veresuhkru alandavaid ravimeid.

Arvutuslik Glomerulaarfiltratsiooni kiirus (eGFR) (Vereanalüüs)

Kõrgenenud kreatiniinitase veres viitab neerufunktsiooni vähenemisele. Neerufunktsiooni hinnatakse vere kreatiniini põhjal arvutatud eGFR-i alusel. Neerufunktsiooni vähenemine on neeruhaiguse näitaja ja kiirendab bioloogilist vananemist. Neeruhaigust ravitakse esialgu neere kaitsvate ravimitega, mis aeglustavad neerufunktsiooni vähenemist. Kui üle 90% neerufunktsioonist on kadunud, on neerutalitluse asendamiseks vajalik dialüüs või neerusiirdamine.

strongkidneys@era-online.org